

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MUHASEBE VE FİNANSMAN

**İHRACATÇI BİRLİKLERİ VE DEVLET
YARDIMLARI
343FBS033**

Ankara , 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. İHRACATÇI BİRLİKLERİ	3
1.1. Görevleri	3
1.2. Örgüt Yapısı.....	4
1.3. İhracat Türleri	5
1.3.1. Kayda Bağlı İhracat	6
1.3.2. Konsinye İhracat.....	6
1.3.3. Bağlı Muamele Yoluyla (Takas) Yapılacak İhracat	7
1.3.4. Kredili İhracat.....	8
1.3.5. Yurt dışı Fuar ve Sergilere Katılım Yoluyla İhracat.....	9
1.3.6. Özellik Arz Etmeyen İhracat	10
1.3.7. Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat.....	10
1.3.8. Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat.....	11
1.3.9. Transit Ticaret.....	12
1.3.10. Bedelsiz İhracat	13
1.3.11. Offset Uygulamaları Kapsamında İhracat	15
1.3.12. Sınır Ticareti Kapsamında İhracat	16
1.3.13. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında İhracat.....	17
1.3.14. İthal Edilmiş Malların İhracı	18
1.4. Nihai Kullanım Sertifikası	18
UYGULAMA FAALİYETİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	22
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	23
2. DEVLET YARDIMLARI VE TEŞVİKLER.....	23
2.1. AR-GE Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 98/10 sayılı Tebliği).....	23
2.2. Pazar Araştırması Yardımı.....	25
2.3. Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/3 sayılı Tebliği)	25
2.4. Eğitim Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2000/2 sayılı Tebliği)	26
2.5. İstihdam Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu 2000/1 Sayılı Tebliği).....	27
2.6. Yurt Dışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2005/4 sayılı Tebliği).....	27
2.7. Yurt Dışı Markalaşma ve Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/4 Sayılı Tebliği).....	29
2.8. Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarları Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 95/7 Sayılı Tebliği)	31
2.9. Yurt Dışı Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2004/6 Sayılı Tebliği)	31
UYGULAMA FAALİYETİ	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	34
MODÜL DEĞERLENDİRME	35
CEVAP ANAHTARLARI.....	39
KAYNAKÇA	40

AÇIKLAMALAR

KOD	343FBS033
ALAN	Mesleki eğitimin verildiği tüm alanlar için ortak
DAL/MESLEK	Dış Ticaret Ofis Elemanı
MODÜLÜN ADI	İhracatçı Birlikleri İşlemleri ve Devlet Yardımları
MODÜLÜN TANIMI	İhracatçı birlikleri ve devlet yardımları ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	İhracatçı birlikleri ve devlet yardımları işlemleri yapmak
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç Bu modül ile ihracatçı birliklerinden alınacak belgeleri temin ederek bilgisayar yardımı ile düzenleyebileceksiniz.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İhracatçı birliklerinin ihracat türleri ile ilgili yapması gereken işlemleri takip edebileceksiniz. 2. İhracatta kullanılan devlet yardımları ve teşviklerini ayırt edebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	<p>Sınıf –atölye: Sinevizyon, perde, tahta, defter, kalem</p> <p>Bireysel öğrenme: İnternet, kütüphane, çevre, kitaplar, ilgili mevzuatlar, örnek bütçe, broşürler, form belgeler, yazıcı.</p> <p>İşletme (sektör): IGEME, Bakanlıklar</p>
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz.</p> <p>Modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanan ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.</p>

GİRİŞ

Sevgili öğrenci,

Ülkemizde ekonomik gelişmenin sağlanmasında ihracatın önemi büyüktür. Dış ticarete ihracat hacminin artması her zaman için tercih edilir bir durumdur. Bunun için firmalara, etkinlik gösterdikleri alanlarda özellikle ihraca yönelik üretimde bulunmaları yönünde görevler düşmektedir.

Devlet ülkede ihracatın artırılması için ihracatta bulunan ve bulunacak olan sektörlere ve firmalara birtakım yardımlarda bulunmaktadır. Bu yardımlar bazı prosedürlerden muafiyet olabileceği gibi, indirim ve istisnalardan yararlandırma şeklinde de olabilmektedir.

Ülkemizde ihracatçı firmaların ihraçla ilgili her türlü izin işlemlerini, kontrollerini ve yardımlarını sağlamak üzere ihracatçı birlikleri kurulmuştur. İhracatçı birlikleri ülke genelinde her bölgede etkinlik göstermektedir.

Bu modül ile ülkemizde yer alan ihracatçı birliklerinin görevlerini, teşkilat yapılarını öğrenecek, bu birliklerin ihracatçı firmalara ihracat konusunda yaptıkları yardımları, devletin sağladığı destekleri ve ihracatta kullanılan izin belgelerinin teminini ve düzenlenmesini öğrenerek ihracat türleri hakkında bilgi edineceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile İhracatçı birliklerinin ihracat türleri ile ilgili yapması gereken işlemleri takip edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu öğrenme faaliyetine başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Bulduğunuz bölgedeki İhracatçı Birliklerini ziyaret ederek görevleri hakkında bilgi ediniz.
- İhracatta kullandıkları belge ve sertifikalardan örnekler temin ediniz.
- İhracat türleri hakkında bilgi ediniz.

1. İHRACATÇI BİRLİKLERİ

1.1. Görevleri

İhracatçı Birlikleri, ihracatçıları teşkilatlandırmak sureti ile ihracatı artırmak, ihracatçıların mesleki faaliyetlerini ve ilişkilerini tanzim etmek amacı ile Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulmuş kuruluşlardır. Cumhuriyet tarihimizin 1930'lu yıllarında başlangıçta hayvan ihracatının disipline edilmesi amacıyla kurulan Birlikler, günümüzde T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışmaktadırlar.

Başlıca görevleri arasında ;

- İhracatın ülke menfaatine uygun olarak geliştirilmesine çalışmak,
- Çalışma sahalarına giren maddeler itibarı ile mevcut üretim ve ihracat potansiyelinin dış taleplere göre ayarlanabilmesini teminen çalışmalar yapmak,
- Uluslar arası kuruluşlar ile mesleki bazda üyelerinin menfaatlerini ülke çıkarları çerçevesinde koruyucu ilişkiler kurmak ve geliştirmek,
- Yurt dışı sergi ve fuarlar düzenlemek ve yine bu kapsamda ticaret ve alım heyetleri düzenlemek,
- Ülke Geneli İhracat kayıt istatistiklerini oluşturacak veri tabanlarını kurmak ve işletmek, gibi etkinlikler bulunmaktadır.

1.2. Örgüt Yapısı

İhracat yapabilmek için ilgili İhracatçı Birliğine üye olmak zorunludur. Bu noktada üretimi ve/veya ticareti yapılmakta olan malın ihracına karar verildiğinde ilk yapılacak işlem hangi ihracatçı Birliği'nin çalışma sahasına girildiğinin tespit edilmesi ve belirlenecek Birliğe üye olunmasıdır.

Birliklere ihracat rejim kararı (06.01.1996 / RG. 22515) ve bu karara istinaden yayımlanan İhracat Yönetmeliğinden (06.01.1996 / RG. 22515) oluşan dar anlamdaki ihracat mevzuatına dayalı olarak çalışan ve ihracat yapmak isteyen kurum ve/veya kuruluşlar üye olur.

Yurt genelinde 13 Genel Sekreterlik bünyesinde 22 sektörü temsilen 58 Bölge birliği olarak faaliyet göstermekte olan Birliklerin 4 yönetim organı bulunmaktadır; Bunlar;

- Genel Kurul
- Yönetim Kurulu
- Genel Sekreterlik
- Denetim Kurulu

Birlik bünyesindeki yönetim organlarını kısaca tanıyalım;

Genel kurulu: Genel kurul, son iki takvim yılı içinde üyesi bulunduğu birlik üzerinden fiili ihracat yapan veya ihracat kaydı ile imalat yapan ve bu durumları birlik kayıtları ile doğrulanan veya gümrük beyannameleri ile tevsik edilen ve üyelik yükümlülüklerini yerine getiren üyelerden meydana gelir.

Her üye, kendi adına ve toplantı tarihinden en geç üç iş günü önce genel sekreterliğe ibraz edilen vekaletnameye dayanarak sadece bir başka üye adına da vekaleten oy kullanabilir.

Birliğe üye tüzel kişiler adına oy kullanacak gerçek kişilerin, bu tüzel kişileri temsil etme yetkisine sahip olduklarını ilgili mevzuat çerçevesinde belgelemeleri gerekir. Üyelerin, şahıslarını veya firmalarını ilgilendiren bir hususun müzakeresinde oy hakkı yoktur.

Yönetim kurulu: Yönetim kurulu, genel kurul tarafından üyeler arasından iki yıl için seçilen dokuz üye ile genele sekreter, genel sekreterin yokluğunda ise kendisine vekâlet eden yardımcısından oluşur. Genel sekreter veya vekilinin oy hakkı yoktur. Genel kurul ayrıca dokuz yedek üye seçer.

Yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri birliğin iştiğal konusuna giren maddelerden, son iki takvim yılı itibarıyla asgari 100.000 ABD doları karşılığı ihracat gerçekleştiren üyeler arasından seçilir. Bu miktarı Müsteşarlığı bağlı olduğu Bakanlık on katına kadar artırmaya veya dörtte birine kadar azaltmaya yetkilidir.

Genel sekreter: Genel sekreter, birlik işlerinin sevk ve idaresiyle görevli ve yetkili en üst amirdir. Genel sekreterin yokluğunda bu görev genel sekreter yardımcılarında biri tarafından vekâleten yürütülür.

Genel sekreterin görevleri şunlardır:

- Karar, yönetmelik ve talimatlara uyulanmasını sağlamak
- Müsteşarlıkla birlik arasında irtibatı sağlamak
- Gerekli görüldüğünde yetkili organları toplantıya çağırarak
- Başkan veya başkan vekiliyle yetkili organların toplantı gündemini hazırlamak ve bu toplantılara katılmak
- Üyelerin ticari sır niteliğini taşıyan veya açıklanması halinde haksız rekabete yol açabilecek belge ve bilgilerinin genel sekreterlik bünyesi içinde kalmasının temini için gerekli tedbirleri almak
- Birlik işlerinin en iyi bir biçimde yürütülmesini sağlamak

Genel sekreter bu görevlerin yürütülmesinden Müsteşarlığa karşı sorumludur.

Denetim kurulu: Birlik işlerini denetlemek amacıyla genel kurula iştirak hakkına sahip üyeler arasından iki yıl süre ile iki asil ve iki yedek denetçi seçilir. Denetim kurulunun görevi mevzuat ve genel kurul kararları çerçevesinde birliğin hesap, işlem ve faaliyetlerini devamlı ve düzenli bir şekilde denetleyip üç aylık raporlarla müsteşarlığa bildirmek ve genel kurullar için denetim raporları hazırlamaktır. Genel sekreter ve yönetim kurulu, denetçilerin isteyecekleri her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve denetçilerin görevlerini en iyi şekilde yapmalarını sağlayacak ortamı temin etmekte yükümlüdürler.

1.3. İhracat Türleri

İhracat işlemini çok farklı açılardan gruplandırmak mümkündür. Bu bölümde ihracatı ihraç edilecek ürüne ve ihracat şekline göre gruplandırabiliriz.

İhraç edilecek ürüne göre: İhracatı gerçekleştirilmek istenen madde bazında;

- İhracı Kanun ve Kararnameler ile belli bir merciin iznine bağlı ve/veya İhracı Yasak Mallar (ek 1)
- İhracı Kayda Bağlı Mallar (ek 2)
- Kimyasal Silahlar Sözleşmesi ekinde yer alan Kimyasal Maddeler
- İhracı Zorunlu Standarda Tabi ürünler Şeklinde sınıflandırılabilir.

Yukarıda belirtilen maddelerin bulunduğu listeler yürürlükteki Rejim Kararı ile bağlantılı olarak yayımlanan ihracat yönetmeliği ekinde ve ayrıca yayınlanan tebliğlerde net bir şekilde belirlenerek yürürlüğe girmiştir.

İhraç şekline göre ihracat;

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Özelliği olmayan İhracat, ➤ Kayda bağlı İhracat, ➤ Kredili İhracat, ➤ Konsinye İhracat, ➤ İthal edilmiş malların İhracı, ➤ Transit Ticaret, ➤ Bedelsiz İhracat,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Müteahhitlik Hizmetleri kapsamında ihracat, ➤ Bağlı Muamele ve Takas, ➤ Serbest Bölgelere İhracat, ➤ Sınır Ticareti, ➤ Yurt Dışı Fuar ve Sergilere Katılım, ➤ Offset ve Hariçte İşleme, ➤ Ticari Kiralama Yoluyla İhracat,
---	--

Şeklinde sınıflandırılabilir. İhraç şekline göre gruplandığımız ihrac türlerini kısaca açıklayalım;

1.3.1. Kayda Bağlı İhracat

Kayda bağlı ihracat listesi kapsamında yer alan malların ihracatında ihracatçılar gümrük beyannamesi ile birlikte kayıt için gerekli ihracatçı birliklerine müracaat ederler. Birlikler onayladıkları gümrük beyannamelerine kayıt meşruhatı (açıklama) düşerek, gümrük idarelerine tevdi edilmek (vermek) üzere ihracatçıya verirler. İhracatçılar, birliklerce kayıt meşruhatı düşülerek onaylanmış gümrük beyanname ile birlikte 90 gün içinde ihracatın yapılacağı gümrük idaresine müracaat ederler.

1.3.2. Konsinye İhracat

Konsinye ihracat, ihraç konusu malın kesin satışının yapılmadan ithalatçı tarafa gönderilmesidir. Konsinye malların en fazla 1 yıl içinde satılması gerekmektedir. Konsinye ihracat talepleri ilgili ihracatçı birliklerine yapılır. Madde veya ülke politikası açısından müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili konsinye ihraç talepleri müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise doğrudan ihracatçı birliklerince sonuçlandırılır.

Konsinye ihracata izin verilmesi hâlinde ihracatçı birliklerince gümrük beyannamesi üzerine konsinye ihracat meşruhatı düşülerek onaylanır.

Konsinye ihracat meşruhatı düşülerek onaylanan gümrük beyannamelerinin 90 gün içinde gümrük idarelerine tevdi gerekmektedir.

İhracatçılar, konsinye olarak gönderilen malların kesin satışının yapılmasını müteakip 30 gün içinde durumu, kendileri tarafından düzenlenmiş kesin satış faturası veya örneği ve gerekli diğer belgeler ile birlikte izni veren ihracatçı birliklerine ve aracı bankaya bildirirler.

Konsinye olarak gönderilen malların fiili ihraç tarihinden itibaren bir yıl içinde kesin satışının yapılması gerekir. Bu süre, bitiminden önce başvurulmak kaydıyla haklı ve zorunlu nedenlerle izni veren merci tarafından toplam bir yıla kadar uzatılabilir.

Süresi içinde satışı yapılan malların kambiyo mevzuatına göre bedellerinin, satılmaması hâlinde ise malların Gümrük Mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekir.

1.3.3. Bağlı Muamele Yoluyla (Takas) Yapılacak İhracat

Bağlı muamele veya takas talepleri, yabancı firma veya firmalar ile yapılan bağlı muamele veya takas anlaşması ve Bağlı Muamele veya Takas Başvuru Formu'ndan altı nüsha eklenmek suretiyle bir müracaat yazısı ile birlikte üye olunan veya bulunulan bölgedeki ihracatçı birliklerine yapılır.

Bağlı muamele veya takas anlaşmasının, ithal ve ihraç edilecek malların cinsi, standardı, kalitesi, teslim şekli, teslim yeri, birim ithal ve ihraç fiyatları, değer tutarları ve anlaşmanın geçerlilik süresini içermesi gereklidir.

Bağlı muamele veya takas konusu karşılıklı ödemelerin mal veya kısmen nakit veya ölçülebilir olması kaydıyla hizmet ile ödenmesi mümkün bulunmaktadır. Bağlı muamele veya takas izinlerinin süresi, 6 ayı aşmamak kaydıyla firmanın yaptığı anlaşmada yer alan süre kadardır. Bu süre, bitiminden önce başvurmak kaydıyla izni veren merci tarafından iki yıla kadar uzatılabilir.

Takas veya Bağlı Muamele İhracat Formu	
1. İhracatçı Firmanın;	
Adı veya Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu:	
Vergi Nu.	
2. İthalatçı Firmanın;	
Adı veya Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu.	
3. İhraç Edilecek Malın;	
Cinsi	
G.T.İ.P.	
Miktarı	
FOB Değeri	
CIF Değeri	
4. İthal Edilecek Malın;	
Cinsi	
G.T.İ.P.	
Miktarı	
FOB Değeri	
CIF Değeri	
5. İhraç ve İthal Edilecek Malın Değerlerinin Farklı Olması Halinde Aradiki Farkın Ne Şekilde Ödeneceği	
a) Hizmet ( )	
b) Döviz ( )	
6. Sözleşme Süresi;	
7. Aracı Banka;	
8. Giriş Gümrüğü;	
9. Çıkış Gümrüğü;	
10. Kambiyo Müdürlüğü;	
Firma	
(Kaşe ve İmza)	

1.3.4. Kredili İhracat

Kredili ihracat talepleri ile ilgili müracaatlar mal cinsi, ödeme planı ve ödeme süresini içeren satış sözleşmesinin aslı ve Türkçe tercümesi ile birlikte ihracatçı birliklerine yapılır.

Madde veya ülke politikası açısından Müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili kredili ihracat talepleri Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise satış sözleşmesinde belirtilen esaslar dâhilinde doğrudan ihracatçı birliklerince sonuçlandırılır.

Kredili ihracat süresi tüketim mallarında iki yıl, yatırım mallarında beş yıldır. Ancak, bu süreleri aşan kredili ihracat talepleri Müsteşarlık tarafından neticelendirilir. Kredili ihracat taleplerinin uygun görülmesi halinde ihracatçı birliklerince gümrük beyannamesi üzerine kredili ihracat meşruhatı düşülerek onaylanır. Kredili ihracatta telgraf, telex veya telefaksız sözleşme yapılamaz.

1.3.5. Yurt dışı Fuar ve Sergilere Katılım Yoluyla İhracat

Uluslararası ticari fuar ve sergilere, gerek ülkemizi temsilen milli düzeyde, gerekse bireysel olarak katılacak firma ve kuruluşlarca yurt dışına gönderilecek bedelli veya bedelsiz mal ve eşya ile yurt dışında düzenlenecek bilim, sanat, kültür veya tanıtım amaçlı fuar/sergi, konferans, seminer vb. etkinliklere kişi ve kuruluşlarca gönderilecek bedelli veya bedelsiz mal ve eşyanın yurt dışına çıkışıyla ilgili müracaatlar doğrudan ilgili gümrük idarelerine yapılır.

1.1. İzmir uluslararası fuar alanı

1.3.6. Özellik Arz Etmeyen İhracat

İhracatçılar, özellik arz etmeyen ihracatta, ihracatçı birliklerine onaylattıkları gümrük beyannamesi ile birlikte, ihracatın yapılacağı gümrük idaresine müracaat ederler.

1.3.7. Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat

Ülkenin siyasi sınırları içinde olmakla beraber gümrük hattı dışında sayılan, ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler serbest bölge olarak tanımlanabilir.

Serbest Bölgelerin kurulmasındaki temel amaç Türkiye’de ihracat için yatırım ve üretimi artırmak ve yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak, ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli şekilde temin etmek, dış finansman ve ticaret imkânlarından daha fazla yararlanmaktır.

Serbest Bölgeler asıl olarak ihracatı arttırmak amaçlı olarak kurulmuştu, fakat yıllar içinde serbest bölgeler ile Türkiye arasında yapılan ithalatta oldukça artmıştır.

Serbest Bölgelerde Sağlanan Teşvikler ve Avantajlar şunlardır;

- Üretim konulu faaliyet ruhsatı kapsamında faaliyet gösteren serbest bölge kullanıcılarının imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları, Avrupa Birliği üyeliğinin gerçekleşeceği yılın vergileme dönemi sonuna kadar Gelir veya Kurumlar Vergisi’nden istisnadır.
- Hazır işyeri kiralamak suretiyle üretim konusunda faaliyet gösterecek kiracı-kullanıcı firmalar için 15 yıl, diğer konularda 10 yıl, kendi işyerini inşa etmek suretiyle üretim konusunda faaliyet gösterecek yatırımcı-kullanıcı firmalar için 30 yıl, diğer konularda ise 20 yıl süreli faaliyet ruhsatı verilmektedir.
- Serbest bölgedeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır.
- Serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve gelirler kambiyo rejimine ve herhangi bir izne tabi olmaksızın, yurtdışına veya Türkiye’ye transfer edilebilir.
- Fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.
- Serbest bölgeler gümrük bölgesi dışında sayıldığından, serbest bölgeler ile Türkiye arasında yapılan ticarete dış ticaret rejimi hükümleri uygulanır. Serbest

bölge kullanıcıları Türkiye’den KDV’siz mal ve hizmet satın alabilirler. Diğer taraftan, serbest bölge ile diğer ülkeler ve diğer serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi hükümleri uygulanmaz.

- Mallar serbest bölgede süre sınırlaması olmaksızın kalabilir.
- Serbest bölgede sağlanan teşvik ve avantajlardan yerli ve yabancı firmalar eşit olarak yararlanır.
- Serbest bölgeler “Türkiye-AB Gümrük Bölgesi”nin parçası sayıldığından, serbest bölgelerden Türkiye veya AB menşeli ürünler ile Türkiye’de serbest dolaşım durumunda bulunan gümrük birliği kapsamındaki ürünler A.TR Belgesi düzenlenerek AB’ye gönderilebilir.

Üçüncü ülke menşeli ürünler ise ortak gümrük tarifesi ile uyumlaştırılmış Türk Gümrük Tarife Cetveli’nde belirtilen oran üzerinden serbest bölge gümrük müdürlüğüne gümrük vergisi ödenerek serbest dolaşıma geçirildikten sonra A.TR Belgesi düzenlenerek AB’ye gönderilebilir.

Serbest Bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Bu kapsamda, Serbest Bölgeden Türkiye’ye getirilen ürünler için ithalatta geçerli bütün vergisel yükler ve kontroller aranmakta, Türkiye’den Serbest Bölge’ye ihraç edilen bütün ürünler de dış ticaret rejimine tabi tutulmaktadır.

1.3.8. Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat

Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracata ilişkin talepler, yurt dışındaki firma veya kuruluşla yapılan; kiralanacak malın cinsi, teknik özellikleri, miktarı, birim fiyatı, değer tutarı, kira süresi, kira bedeli ve bu bedelin ödenme şekil ve zamanı, teslim yeri gibi bilgileri içeren kira sözleşmesi ile birlikte Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Başvuru Formundan 1 nüsha doldurulmak suretiyle, üyesi bulunulan bölgedeki İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.

Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracatta süre, izin verildiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde gümrük idarelerine başvurmak kaydıyla, fiili ihraç tarihinden itibaren bir yıldır. Bu süre, bitim tarihinden önce başvurulmak kaydıyla, süre toplam bir yıla kadar uzatılabilir.

Ticari kiralamaya konu malın yurt dışında kesin satışına ilişkin talepler, ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat izninin bitiş tarihinden önce başvurulmak kaydıyla, satış sözleşmesine istinaden ilgili ihracatçı birliği tarafından sonuçlandırılır.

Ticari kiralama yoluyla yapılan ihracatta kira bedellerinin yurda getirilmesi ile ticari kiralamaya konu malın yurt dışında kesin satışı halinde, satış bedelinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kambiyo Mevzuatı hükümlerine tabidir.

Ticari Kiralam Yoluyla Yapılacak İhracata İlişkin Başvuru Formu	
1. İhracatçının;	
Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu:	
Vergi Nu.	
2. Kiracı Firmanın;	
Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu.	
3. Kiralanacak Malın;	
Cinsi	
G.T.İ.P.	
Miktarı	
FOB Değeri	
CIF Değeri	
4. Malın Gideceği Ülke;	
5. Kambiyo Müdürlüğü;	
6. İhraç Gümrüğü;	
7. Kira Bedeli;	
8. Ödeme Şekli;	
9. Kira Süresi;	
10. Ödemenin yapıldığı para birimi;	
Kiralayan Firma	
(Kaşe ve İmza)	

1.3.9. Transit Ticaret

Transit ticaret talepleri, “Taransit Ticaret Formu” düzenlenmek suretiyle bankalara yapılır. Transit ticarete konu olan mallarla ilgili olarak, ithalata ve ihracata ilişkin vergi, resim, harç ve fon tahsil edilmez.

Gümrük idarelerince verilebilecek izne istinaden malların Türk gümrük hattını aşarak işçilik görmek üzere fiktif depo veya antrepolara alınması “fiili ithalat” hükmünde değildir. Uluslararası anlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibarıyla transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği mallar transit ticarete konu olamaz.

İthalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılamaz.

TRANSİT TİCARET FORMU				
1. Talep Sahibi Firmanın				
Unvanı				
Adersi				
Vergi Nu.				
2. Transit Ticaret Konu Malın				
Cinsi				
G.T.İ.P.				
Değeri (CIF, CF, FOB, vb.)				
Alış bedeli				
Satış Bedeli				
Transit ticarete yurt dışındaki bir bankaca aracılık edildiği durumlarda beyan edilen kar				
Miktarı (Adet, kg, ton, vb.)				
Satın alındığı ülke				
Satıldığı ülke				
Satıcı firma				
Alıcı firma				
3. Transit ticarete konusu malın geçici depolama yerlerinde ve antrepolarda ambalajlanması veya işleme tabi tutulması halinde kullanılacak malzemenin;				
Adı	Miktarı	G.T.İ.P	Birim Değeri	Toplam Değeri
TOPLAM:				
				Tarih Talep Sahibi Firma (Kaşe ve İmza)
Yukarıda detayları belirtilen ve işlemleri Bankamızca yürütülecek olan transit ticaret talebi İhracat Yönetmeliği ve Transit Ticarete İlişkin 2006/ ..... sayılı Tebliğ uyarınca uygun görülmüştür.				
				Tarih .....Bankası .....Şubesi (Kaşe ve Yetkili İmzalar)

1.3.10. Bedelsiz İhracat

Bedeli yürürlükteki Kambiyo Mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekli olmaksızın yurt dışına kesin olarak mal çıkışıdır.

Bu kapsamda yer alan mallar:

- a) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından götürülen veya gönderilen hediyeler, miktarı ticari teamüllere uygun numuneler ile reklam ve tanıtım eşyaları,
- b) Daha önce usulüne uygun olarak ihraç edilmiş malların bedelsiz gönderilmesinin ticari örf ve adetlere uygun parçaları, fireleri ile garantili olarak ihraç edilen malların garanti süresi içinde yenilenmesi gereken parçaları,
- c) Yabancı misyon mensuplarının, Türkiye’de çalışan yabancıların, yurt dışına hane nakli suretiyle gidecek Türk vatandaşlarının, daimi veya geçici görevle yurt dışına giden kamu görevlilerinin, bu durumlarının ilgili mercilerce belgelenmesi şartıyla beraberlerinde götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek eşya ve taşıtlar
- d) Yurt dışında yerleşik tüzel kişiler, yabancı turistler ve yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının beraberlerinde götürecekleri, gönderecekleri veya adlarına gönderilecek eşya ve taşıtlar.

(a) ve (b) bendlerinde yer alan mallardan değeri 10.000 ABD dolarını aşmayanların bedelsiz ihraç talepleri, Bedelsiz İhracat Formu doldurulmak suretiyle doğrudan gümrüklere yapılır.

Değeri 10.000 ABD dolarından fazla olanların bedelsiz ihraç talepleri, Bedelsiz İhracat Formu’ndan üç nüsha doldurulmak suretiyle ilgili ihracatçı birliğine yapılır. İhracatçı birliği değeri 25.000 ABD dolarına kadar olan bedelsiz ihraç taleplerini kendileri sonuçlandırır. 25.000 ABD dolarının üzerindeki talepleri görüşleriyle birlikte Dış Ticaret Müsteşarlığı’na intikal ettirirler.

(c) ve (d) bendleri çerçevesinde yapılacak bedelsiz ihracata, doğrudan gümrüklerce müsaade edilir.

Bedelsiz ihraç izinlerinin geçerlilik süresi 1 yıldır. Kanun, kararname ve uluslararası antlaşmalarla ihracı yasaklanmış malların bedelsiz olarak ihracına izin verilmez. İhracı kendi mevzuatı uyarınca belli bir merciin ön iznine bağlı malların bedelsiz olarak ihracı, ilgili merciin ön iznine istinaden mümkündür. Bedelsiz ihracat yoluyla yurt dışına gönderilen mal ve eşyalar, ihracatta uygulanan desteklerden yararlandırılmaz.

Bedelsiz ihracat, Türk Standartlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük hükümlerine tabi değildir.

(a), (c) ve (d) bendleri kapsamında yapılacak bedelsiz ihracatta ihracatçı birliğine üye olma şartı aranmaz.

Bedelsiz İhracat Formu	
1. Talep Sahibinin;	
Adı veya Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu:	
Vergi Nu.	
Bağlı Olduğu İhracatçı Birliği	
2. Malın Gideceği Firma veya Kuruluşun	
Adı veya Unvanı	
Adresi	
Telefon ve Faks nu.	
Ülkesi	
3. Malın	
Cinsi	
G.T.İ.P.	
Tipi	
Üretim Yılı ve Menşei	
Ambalaj Şekli	
Miktarı	
Değeri	
4. Malın İhraç Gümrüğü	
Talep Sahibi	
(Kaşe ve İmza)	

1.3.11. Offset Uygulamaları Kapsamında İhracat

Offset kavramı özellikle savunma ve havacılık gibi yüksek teknoloji gerektiren projelerde, ilgili proje nedeniyle ortaya çıkan ödemeler dengesindeki olumsuzlukların kısmen veya tamamen giderilmesi amacıyla ihracat ve diğer döviz kazandırıcı işlemler olarak ifade edilebilir.

Günümüzde offset, özellikle gelişmekte olan ülkelerin döviz darboğazını aşmak, ihracat yoluyla mevcut veya kurulacak sanayilerin kalite standartlarını ve verimliliğini yükseltmek ve bu sayede yurt içinde katma değer yaratmak ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilecek mal veya hizmet üretebilmek için kullandıkları bir araç olmasının yanında sanayileşmiş ülkelere de savunma sanayini geliştirmede ve mevcut pazar paylarını artırmada etkili bir şekilde kullanılmaktadır.

Uygulama, kamu kuruluşları tarafından açılan savunma alanına yönelik olmayan ve bedeli en az 5.000.000 (beş milyon) ABD Doları olan uluslararası ihaleleri kazanan yabancı firma/kuruluşların ihaleleri açan kamu kuruluşlarına yönelik offset taahhütlerini kapsamaktadır.

Offset, ihaleyi kazanan firma/kuruluş tarafından, Türkiye’de üretilen malların, gelir ve giderleri Türkiye’de kaydedilen yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ve diğer hizmetlerin yeni alıcılara ihracatı veya mevcut alıcılara yönelik ihracat artışı ile taahhüt gereğince Türkiye’nin mevcut ihracat potansiyelinin geliştirilmesine yönelik Dış Ticaret Müsteşarlığınca onaylanan diğer işlemleri ifade etmektedir.

İhaleyi kazanan firma/kuruluş tarafından, offset taahhütlerinin yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak cezai müeyyidelere eşdeğer teminat verilmektedir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı (İhracat Genel Müdürlüğü), gönderilen doğrudan ve dolaylı offset anlaşmalarına ilişkin taslak metinler hakkındaki değerlendirmesini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu ortaklıklarına bildirir. Offset anlaşmaları ve taslak metinlerin Savunma Sanayi Müsteşarlığı değerlendirdikten sonra anlaşmaları imzalar.

Savunma sanayi müsteşarlığı bünyesindeki yürütülmekte olan projelerde offset uygulamalarına özel bir önem verilmekte ve firmalardan yüksek oranlarda offset talep edilmektedir. SSM tarafından 31 Aralık 2003 tarihi itibarıyla imzalanmış 51 adet offset anlaşması kapsamında toplam 4.1 Milyar ABD Doları tutarında offset taahhüdü alınmıştır. Bugüne kadar SSM tarafından sözleşmesi imzalanmış olan offset anlaşmalarından 10 tanesi tamamlanmış bulunmaktadır. Diğer 41 offset anlaşması devam etmektedir. İmzalanan offset anlaşmaları gereği mevcut offset yükümlülükleri 2013 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.

1.3.12. Sınır Ticareti Kapsamında İhracat

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan sınır illerinde mukim gerçek kişilerin zaruri ihtiyaçlarını karşılamak üzere karşılıklı olarak yaptıkları ticari işlemler olan sınır ticareti yoluyla ihracatta, ihraç edilen malın cins, miktar ve değerlerini gösterir bir listenin, faturaları ile birlikte yetkilendirilmiş gümrük idarelerine ibrazı zorunludur. Sınır ticareti yoluyla yapılan ihracat, ihracata sağlanan desteklerden yararlanmaz.

Sınır ticareti yapılması için şekil ve esasları ilgili Valiliklerce belirlenecek sınır ticareti belgesi alınması mecburidir.

1.2. Sınır kapısı

SINIR TİCARETİ YAPMAYA YETKİLENDİRİLEN İLLER, SINIR KAPILARI VE ÜLKELER		
İLİ	SINIR KAPISI	KARŞI ÜLKE
Ağrı	Gürbulak	İran
Van	Kapıköy	İran
Hakkari	Esendere	İran
Artvin	Sarp	Gürcistan ve diğer B.D.T Ülkeleri
Iğdır	Dilucu	Nahçıvan
Ardahan	Türközü	Gürcistan ve diğer B.D.T Ülkeleri
Gaziantep	Karkamış	Suriye
Kilis	Öncüpınar	Suriye
Şırnak	Habur	Irak
Hatay	Cilvegözü	Suriye
Şanlıurfa	Akçakale	Suriye
Mardin	Nusaybin-Şenyurt	Suriye

1.3.13. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında İhracat

Yurt dışında inşaat, tesisat ve montaj işi alan müteahhitlerin, üstlendikleri işlerle ilgili her türlü makine, teçhizat ve ekipmanın geçici ihracına ilişkin talepler ile inşaat malzemeleri ve işçilerinin ihtiyacı olan tüketim maddelerinin kesin ihracatına ilişkin talepler,

- Yurt dışında alınan işe ait sözleşme,
- yurt dışında iş alındığını gösterir Dış Ticaret Müsteşarlığı yurt dışı teşkilatınca veya söz konusu teşkilatın bulunmadığı ülkelerde konsolosluklarımızca düzenlenen belge,
- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan alınan Yurt Dışı Müteahhitlik Belgesi ile birlikte

Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Yapılacak İhracata İlişkin Başvuru Formu'ndan, inşaat malzemeleri ve işçilerinin ihtiyacı olan tüketim maddelerinin kesin ihracatına ilişkin talep halinde 5 nüsha, makine, teçhizat ve ekipmanın geçici ihracına ilişkin talep halinde ise 4 nüsha doldurulmak suretiyle Dış Ticaret Müsteşarlığı'na (Anlaşmalar Genel Müdürlüğü) yapılır.

YURT DIŞI MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ KAPSAMINDA YAPILACAK İHRACATA İLİŞKİN BAŞVURU FORMU	
Müteahhit Firmanın Unvanı Adresi Yurt Dışı Müteahhitlik Belgeis Vergi Nu	
Gönderilecek Malın Cinsi G.T.İ.P. Tipi, Kalitesi ve Standardı Üretim Yılı ve Menœei Ambalaj Şekli Miktarı	
Malın Gideceği Ülke	
İhraç Gümrüğü	
Kambiyo Müdürlüğü	
Aracı Banka ve Şubesi	
İhracatın Yapıldığı Para Birimi	
Ödeme Şekli	
Teslim Şekli	
FOB ( ) CF ( ) CIF ( ) DİĞER ( )	
Birim Satış Fiyatı a) FOB:	b) CF/CIF:
Değer Tutarı a) FOB:	b) CF/CIF
Müteahhit Firma	Kaşe
Not: Sadece kesin ihracatta doldurulacaktır.	

1.3.14. İthal Edilmiş Malların İhracı

Gümrük mevzuatı çerçevesinde serbest dolaşıma grmiŐ yeni veya kullanılmıŐ malın ihracı genel esaslar çerçevesinde yapılır. Ancak, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat, yatırım mevzuatı ile gümrük mevzuatının mahrecine iade hükümleri saklıdır.

1.4. Nihai Kullanım Sertifikası

Uluslararası barıŐın, güvenlik ve istikrarın, çift kullanımlı malzeme ve teknolojilerinin ve konvansiyonel silahların dış satımından olumsuz yönde etkilenmemesi ve kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi amacıyla oluşturulan ve ülkemizin de taraf olması nedeniyle siyasi yönden bağlayıcılığı bulunan WASSENAAR DÜZENLEMESİ imzalanmıŐtır. (WD) kapsamındaki malların ihracatı kayda bağlı olup bu malların ihracatının kayda alınmasında yalnızca İstanbul Maden ve Metalciler İhracatçı Birliği (İMMİB) Genel Sekreterliği yetkili kılınmıŐtır.

İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği tarafından başvurulara yönelik ön inceleme yapılmasını müteakip, talepler nihai değerlendirmenin yapılmasını teminen Dış Ticaret Müsteşarlığı'na (İhracat Genel Müdürlüğü) gönderilir.

Söz konusu taleplere yönelik, Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kurum ve kuruluşların değerlendirilmeleri de alınmak suretiyle oluşturulan nihai değerlendirme, taleplerin sonuçlandırılmasını teminen İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne intikal ettirilir.

İhracatına izin verilen taleplere ilişkin gümrük beyannamelerinin ilgili belgelerle birlikte gümrük idarelerine tevdi süresi, temdit edilmemek üzere, izin tarihinden itibaren 90 gündür. İhracatçı firma tarafından, ihracatı müteakip, 15 gün içerisinde ilgili gümrük beyannamesinin bir örneğinin İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne intikal ettirilmesi zorunludur.

Wassenaar Düzenlemesi Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknoloji Listesi ile Avustralya Grubu Kimyasal Prekürsörler Listesi kapsamında yer almamakla birlikte, kitle imha silahlarının geliştirilmesinde kullanılabileceğinden şüphe duyulabilecek çift kullanımlı malzeme ve teknolojinin ihracatı da, aşağıdaki durumlarda Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nün iznine tabi tutulur.

Söz konusu malzeme ve teknolojinin, kitle imha silahları geliştirdiğinden şüphe duyulan bir son kullanıcıya ihracının söz konusu olması,

- a) İhracatçı firma tarafından, ihracata konu olan malzemenin tamamının veya parçasının, kitle imha silahlarının geliştirilmesinde kullanılabileceğinden kuşku duyulduğu yönünde beyanda bulunulması,
- b) Ulusal ve uluslararası güvenliğin tehlikeye düşebileceği ve insan haklarının ihlaline yol açabilecek durumlar.

Bu hükümler transit ticarete konu olan ve serbest bölgelerde depolanmış malzemelere uygulanmaz.

Nihai Kullanım Sertifikası(End Use Certificate)

• G.T.İ.P. (Harmonized System Code)	:	
• Malzemenin ismi (Name of the Item)	:	
• Hangi listede yer aldığı (The list in which the item is included)	:	
• İhracatçı firmanın ünvanı, adresi, telefon ve faks numarası (Name, address, telephone and fax of the exporter company)	:	
• İthalatçı firmanın ünvanı, adresi, telefon ve faks numarası (Name, address, telephone and fax of importer company)	:	
• Nihai kullanıcının ünvanı, ünvanı, adresi, telefon ve fax nmuarası (Name, address, telephone and fax of the end user)	:	
• Malın kullanılacağı yer (Purpose of the end use)	:	
• Malın miktarı (Quantity)	:	
• Malın menşe ülkesi (Country of origin)	:	
• Malın sevk ülkesi (Country of destination)	:	
<p>Son kullanıcı olarak, ithal edilen bu malzemenin; yukarıda belirtilen amaçlarla kullanılacağını ve 3. bir ülkeye, ihracatçı Türk firmasının izni olmadan ihraç edilmeyeceğini taahhüt ederiz. (As end-user, we guarantee that the imported item will only be used for the above-mentioned purposes and will not be re-exported to a third country without the permission of the Turkish Exporter Company.)</p>		
İthalatçı Firma Ünvanı	Firma Kaşesi ve Yetkili İmza	
(Importer Company)	(Stamp and Signature)	

Şekil 1.1: Nihai kullanım sertifikası

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İhracatçı birliklerinin görev ve birimlerini sayınız.	➤ Birliklerin bütün coğrafi bölgelerde yer aldığını bilmelisiniz.
➤ Kurumun vereceği başvuru belgelerini temin ediniz.	➤ İhracat başvuru belgelerinin bağlı bulunulan birlik tarafından verildiğini bilmelisiniz.
➤ Ticari kiralama yoluyla ihracat kapsamındaki malları sıralayınız.	➤ Dış ticaret ile ilgili internet sitelerinden bu bilgiye ulaşabilirsiniz.
➤ Müteahhitlik hizmetleri kapsamındaki ihracat mallarını sıralayınız.	➤ Dış ticaret ile ilgili internet sitelerinden bu bilgiye ulaşabilirsiniz.
➤ Kayda bağlı ihracat kapsamındaki malları sıralayınız.	➤ Dış ticaret ile ilgili internet sitelerinden bu bilgiye ulaşabilirsiniz.
➤ Offset ve hariçte işleme rejimine göre ihracat ürünlerini sıralayınız.	➤ Dış ticaret ile ilgili internet sitelerinden bu bilgiye ulaşabilirsiniz.
➤ Konsinye ihracat için izin alınız.	➤ Bu ihracat türünde Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın görüşü alınması gerektiğini bilmelisiniz.
➤ Serbest bölge ihracındaki malların özelliğini sıralayınız.	➤ Dış ticaret ile ilgili internet sitelerinden bu bilgiye ulaşabilirsiniz.
➤ Kredili ihracat için izin alınız.	➤ Kredili ihracat izin süresinin tüketim mallarında iki yıl, yatırım mallarında beş yıl olduğunu bilmelisiniz.
➤ Takas (bağlı muamele) başvuru formunu düzenleyiniz.	➤ Bu formun altı nüsha olması gerektiğini hatırlamalısınız.
➤ Takas için izin alınız.	➤ Bağlı muamele veya takas izinlerinin en fazla 6 aylık süreyi kapsadığını hatırlamalısınız.
➤ Kotaya tabi ürünleri ayırt ediniz.	➤ İhraç edilecek ülkeye göre kota uygulanan ürün kategorilerinin farklılık gösterdiğini hatırlamalısınız.
➤ Kotaya tabi ürünlerin ihracı için izin alınız.	➤ Kotaya tabi ürün ihracatı için, ilgili ihracatçı birliklerinden "kota" talebinde bulunması gerektiğini hatırlamalısınız.
➤ Nihai kullanım sertifikasını temin ediniz.	➤ Nihai kullanım sertifikasının hangi mallarda kullanıldığını tespit ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- İhracatçı Birlikleri aşağıdakilerden hangisinin izni ile kurulur?
  - Sanayi Bakanlığı
  - Dış Ticaret Müsteşarlığı
  - Maliye Bakanlığı
  - Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Dış Ticaret Müsteşarlığı ile İhracatçı Birliği arasında irtibatı sağlamak, birliğin hangi organının görevidir?
  - Genel Sekreterlik
  - Denetim Kurulu
  - Yönetim Kurulu
  - Genel Kurulu
- Konsinye olarak gönderilen malların satışı, fiili ihraç tarihinden itibaren ne kadar bir zaman içinde yapılmalıdır?
  - 1 yıl içinde
  - 2 yıl içinde
  - 3 yıl içinde
  - 5 yıl içinde
- Kredili ihracat ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?
  - İhracat talebi ihracatçı birliklerine yapılır
  - Kredili ihracat süresi tüketim mallarında iki yıldır
  - Kredili ihracat süresi yatırım mallarında beş yıldır
  - Hepsi
- Transit ticaretle ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
  - İthalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılmaz.
  - Uluslararası antlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibarıyla transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği mallar transit ticarete konu olamaz.
  - Transit ticarete konu olan mallarla ilgili olarak, ithalata ve ihracata ilişkin vergi, resim, harç ve fon tahsil edilir.
  - Transit ticaret talepleri, "Transit Ticaret Formu" düzenlenmek suretiyle bankalara yapılır.

DEĞERLENDİRME

Vermiş olduğunuz cevapları modül sonundaki Öğrenme Faaliyeti-1 Testi Cevap Anahtarı ile karşılaştırınız.

Yanıtlarınız varsa ilgili öğrenme faaliyetine geri dönerek eksiklerinizi tamamlayınız ve faaliyeti tamamen öğreniniz, kendinizi yeterli bulana kadar faaliyeti tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile ihracatta kullanılan devlet yardımları ve teşviklerini ayırt edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu öğrenme faaliyetine başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- İhracatçı birliklerini ziyaret ediniz.
- Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri web sitesini (www.oaib.gov.tr) ziyaret ederek ihracatta devlet yardımlarının hangi alanlarda olduğunu inceleyiniz.

2. DEVLET YARDIMLARI VE TEŞVİKLER

Bakanlar Kurulu'nun 27.12.1994 tarih ve 94/6401 sayılı GATT normlarına uygun olarak hazırlanan yardım ve teşviklere ilişkin tebliğler aşağıdaki gibidir;

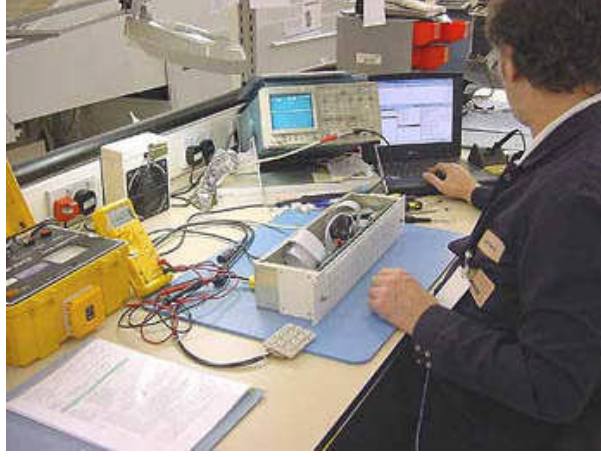
- 98/10 sayılı Ar-Ge Tebliği,
- 97/5 sayılı Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Tebliği,
- 2006/6 sayılı Pazar Araştırması ve Pazarlama Desteği Tebliği,
- 2005/4 sayılı Yurt Dışı Ofis-Mağaza Yardımı Tebliği,
- 2000/1 sayılı İstihdam Yardımı Tebliği,
- 2000/2 sayılı Eğitim Yardımı Tebliği,
- 2004/6 sayılı Yurt Dışı Fuar Yardımı Tebliği,
- 2006/4 sayılı Marka Yardımı Tebliği,
- 95/7 sayılı Yurt İçi Fuar Yardımı Tebliği

Ülkemizde devlet desteği, 27.12.1994 tarih ve 9406401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı kapsamında, prensip olarak gelişmiş ve batılı ülkelerin uygulamalarına paralel bir şekilde ve bir faaliyetin yapılması şartına bağlı olarak sağlanmaktadır.

İhracata Yönelik Devlet Yardımlarının genel niteliği aşağıdaki gibi özetlenebilir.

2.1. AR-GE Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 98/10 sayılı Tebliği)

Bu yardımda amaç sanayi kuruluşları, yazılım kuruluşları ile sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın katma değer yaratan tüm kuruluşların ar-ge projelerinin desteklenmesi veya bu projelere sermaye desteği sağlanmasıdır.

Resim 2.1: Ar-ge çalışmaları

Arge yardımlarında iki tür destek sağlanmaktadır;

1. Ar-ge faaliyetlerinin proje bazında desteklenmesi

Temel destek oranı: % 50

Maksimum destek oranı: % 60

Uygulamacı kuruluş :tübitak

Destek süresi : 3 yıl

Aşağıdaki harcama kalemleri destek kapsamındadır;

- Araştırma-geliştirme faaliyetinde istihdam edilen personel giderleri,
- Araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri,
- Danışmanlık hizmet giderleri
- Satın alınan ar-ge hizmet giderleri,
- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tescili ile ilgili giderleri,
- Malzeme alımı v.b. alım giderleri

2. Ar-ge projelerine sermaye desteği sağlanması

Temel destek oranı: % 50

Maks. Destek mik. : 1 milyon \$

Uygulamacı kuruluş :TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı)

Destek süresi: 2 yıl

Bu amaçla, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile proje sahibi kuruluş arasında bir sözleşme imzalanır. Sermaye desteği iki şekilde sağlanmaktadır.

2.2. Pazar Araştırması Yardımı

Yeni ihraç pazarları yaratmak ve geleneksel pazarlarımızdaki payımızı artırmak amacıyla KOBİ, SDŞ ve Üretici Derneklerinin Pazar araştırması projeleri ile Kobiler arası işbirliği faaliyetlerine destek sağlanması için yardım verilmektedir.

Destek Miktarları

➤ KOBİ;

Tek bir proje için	7.500 \$
Bir yıl için maksimum	15.000 \$
TOPLAM	75.000 \$

➤ SDŞ (Sektörel Dış Ticaret şirketleri) ve ÜRETİCİ DERNEKLERİ;

Tek bir proje için	10.000 \$
Bir yıl için maksimum	50.000 \$
Destek Oranı;	% 95
Uygulamacı Kuruluş;	İGEME

2.3. Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/3 sayılı Tebliği)

Bu yardımda amaç Türkiye'de ticari ve sınai faaliyette bulunan veya yazılım sektöründeki şirketlerimizin uluslararası pazarlarda karşılaştıkları çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlayabilmelerini desteklemektir.

Başvuru mercii	: İhracatçı Birlikleri
Yararlanan şirketler	: Türkiye'de yerleşik sınai faaliyette bulunan firmalar, SDŞ (Sektörel Dış Ticaret şirketleri) ve yazılım sektöründe iştigal eden şirketler.
Destek oranı	: Harcamaların belge başına %50 oranında ve en fazla 50.000 \$

Belgelendirme, test ve tetkik harcamaları desteklenmektedir. Belge alımı sırasında yapılacak eğitim, danışmanlık, seyahat, konaklama vb. giderler destek kapsamı dışındadır. Bu nedenle, faturalarda belgelendirme harcamaları net olarak belirtilmelidir.

Yardımdan yararlanacak kalite ve çevre belgeleri;

- ISO 9000 serisi
- ISO 14000
- CE işareti
- Uluslararası nitelikteki diğer kalite ve çevre belgeleri (OEKO-TEX, GOST-R, HACCP, ISO 16949 vb.)

Harcamaların belgelendirilmiş olması ve Türk Standartları Enstitüsü veya akredite edilmiş kuruluşlardan alınması gerekmektedir.

2.4. Eğitim Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2000/2 sayılı Tebliği)

Bu yardımda amaç KOBİ ile SDŞ elemanlarının münhasıran dış ticarete ilişkin eğitim ihtiyaçlarının karşılanarak uluslar arası pazarlama ve ihracat işlemleri ile ihracatta Pazar bulma konusundaki niteliklerinin artırılması ve dünya pazarlarına hızla açılmalarının sağlanmasıdır.

2.2. Çevreyi korumak hepimizin görevidir.

Yetkili kuruluş : Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru mercii : KOBİ (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) ve SDŞ'ler

Destegin Kapsamı

➤ **Yurtiçi Eğitim Programları;**
Üç ayı geçmemek kaydıyla,
Kobi'ler max. 5.000 \$'a kadar % 50,
Sdş'ler max. 15.000 \$'a kadar % 75

➤ **Yurtdışı Eğitim Programları;**
Üç ayı geçmemek kaydıyla,
Kobi'ler max. 7.500 \$'a kadar % 50,
Sdş'ler max. 7.500 \$'a kadar % 75

Desteklenen eğitim konuları;

- İhracat için Pazar ve müşteri bulma, Pazar analizi, Pazar araştırması, alıcıyla müzakere ve yazışma teknikleri ve fiyat verme,
- İhracata ulusal ve uluslar arası finansman sağlama teknikleri,

2.5. İstihdam Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu 2000/1 Sayılı Tebliği)

Bu tebliğin amacı, Sektörel Dış Ticaret Şirketi ünvanını taşıyan firmaların münhasıran dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamının sağlanmasıdır.

Başvuru mercii	: Dış Ticaret Müsteşarlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)
Yararlanan şirketler	: SDS'ler
Destek oranı	: %75
Destek kapsamındaki eleman sayısı	: 1 yönetici, 2 eleman
Destek süresi	: Maksimum 1 yıl

Sağlanan Destek

SDS'lerin ilk defa istihdam edecekleri,
1 adet yönetici; Bir yıllık maaşı max. 18.000 \$'a kadar % 75,

2 adet eleman; Bir yıllık maaşları max. 9.000 \$'a kadar % 75 şeklinde uygulanır.

2.6. Yurt Dışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2005/4 sayılı Tebliği)

Bu yardımın amacı yurtdışında düzenlenecek fuarlara katılımın artırılmasıdır.

Yurtdışında onay yeri	: Ticaret Müsteşarlığı/Ateşeliği veya Konsolosu
Yetkili kuruluş	: Dış Ticaret Müsteşarlığı
Başvuru mercii	: İhracatçı Birlikleri
Başvuru süresi	: 6 ay
Yararlanan şirketler	: Türkiye'de yerleşik, sınai/ticari veya ticari faaliyette bulunan firmalar, SDS'ler, DTSS (Dış ticaret sermaye şirketleri)'ler ve yazılım sektöründeki şirketler

Yapılacak destekler çeşitli ölçütlere göre değişmektedir. Destekleri kendi arasında gruplandırırız;

I. Mağazaların desteklenmesi;

Firma türü	Demirbaş	Kira	Oran
Ticari / sınai, yazılım şirketleri ile DTSS	40.000 \$	80.000 \$	% 50
Ticari Şirketler	30.000 \$	60.000 \$	% 50
SDŞ	60.000 \$	120.000 \$	% 60

II. Ofis ve Showroomların desteklenmesi;

Firma türü	Demirbaş	Kira	Oran
Ticari / sınai, yazılım şirketleri ile DTSS	25.000 \$	50.000 \$	% 50
Ticari Şirketler	20.000 \$	40.000 \$	% 50
SDŞ	30.000 \$	60.000 \$	% 60

III. Depoların desteklenmesi;

Firma türü	Demirbaş	Kira	Oran
Ticari / sınai, yazılım şirketleri ile DTSS	25.000 \$	50.000 \$	% 50
Ticari Şirketler	20.000 \$	40.000 \$	% 50
SDŞ	30.000 \$	60.000 \$	% 60

IV. Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi

a). Yurtdışı birimi bulunan

Firma türü	Tutar	Oran
Yurtdışı marka tescil belgesine sahip şirketler	150.000 \$	% 50
SDŞ, DTSS'ler	300.000 \$	% 50
Diğer Şirketler	75.000 \$	% 60

b). Yurt dışı birimi bulunmayan ancak yurtiçi ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip TDSS, SDŞ ve şirketlerin ürünleriyle ilgili olarak yurtdışında gerçekleştireceği reklam, tanıtım ve pazarlama giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 \$'ı desteklenmektedir.

V. Yurtdışı Marka Tescil Faaliyetlerinin Desteklenmesi

DTSS, SDŞ ve şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, %50 oranında ve yıllık en fazla 20.000 dolar

DTSS, ve SDŞ ve şirketler kira veya hizmet giderleri desteğinden her bir birim için en fazla üç yıl süresince yararlandırılır. Şirketler en fazla 7, DTSS ve SDŞ'ler en fazla 15 adet yurt dışı birimi için yararlandırılabilir.

2.7. Yurt Dışı Markalaşma ve Türk Malı İmajının Yerleştirilmesine Yönelik Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/4 Sayılı Tebliği)

Yurt dışında onay yeri: Ticaret Müsteşarlığı/Ataşeliği veya Konsolosluk
Başvuru mercii : Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü
Başvuru süresi : 6 ay
Yararlananlar : İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernek/Birlikleri,
Türkiye'deki ticaret veya sınai şirketleri
Destek oranı : Firmalar için %50 (İhracatçı Birlikleri için %80)
Destek süresi : Dört yıl (Marka Destek Programı kapsamındaki Firmalar), Beş yıl (Turquality Destek Programı kapsamındaki firmalar)

Anılan Tebliğ ile İhracatçı Birlikleri, Üretici Dernekleri, Üretici Birliklerinin, sektörlerinin yurt dışında tanıtımını amacıyla gerçekleştirecekleri harcamalara ilişkin giderler, Türkiye'de ticari veya sınai faaliyette bulunan şirketlerin ürünlerinin markalaşması amacıyla gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin giderler ile İhracatçı Birliklerinin TURQUALITY programı kapsamında firmalara yurt içinde ve yurt dışında markalaşma süresinde vereceği desteklere ilişkin harcamalar, Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü faaliyet ve organizasyonlara ilişkin giderler ile olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü harcamaların uluslararası kuralara göre Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanması amaçlanmaktadır.

Destegin Kapsamı

Firmalar markalaşma faaliyetlerini içeren bir proje ile doğrudan Müsteşarlığa müracaat edeceklerdir. "Turquality" ibaresinin kullanılması hususunda ise Müsteşarlık denetim/danışmanlık firmalarının raporlarını talep edebilir. Mezkur Tebliğ kapsamında sağlanması öngörülen destekler:

I. İhracatçı Birliklerinin:
Sektörleri ile ilgili olarak yapacakları tanıtım ve reklam harcamaları (max.250.000 dolar)

II. Üretici Dernekleri ve Birliklerinin:
Sektörleri ile ilgili olarak yapacakları tanıtım ve reklam harcamaları (max.100.000 dolar)

III. Şirketler, SDŞ ve DTSS'lerin, ilgili ülkelerde destek kapsamına alınan markaları ile ilgili olarak:

A) Marka Destek Programı 000kapsamındaki firmalar için:

- Marka tesciline ilişkin harcamaları (max.50.000 dolar)
- Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri (max. 300.000 dolar)
- Açmış oldukları veya açacakları yurt dışı birimlere ilişkin kira harcamaları (max. 200.000 dolar)
- Kiraladıkları veya kiralayacakları reyonlara ilişkin kira veya komisyon giderleri (max.200.000 dolar)
- Açmış oldukları veya açacakları showroamlara ilişkin kira veya komisyon giderleri (max. 200.000 dolar)
- Ürünleri ile ilgili kalite belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretlere ilişkin harcamaları (max.50.000 dolar)
- Franchise vermesi halinde, franchising, sistemi ile yurt dışında açılacak ve faaliyete geçirilecek mağazalara ilişkin dekorasyon harcamaları (max. 50.000 dolar, mağaza başına max. 10 mağaza).

B) TURQUALITY Destek Programı kapsamındaki firmalar için:

- Patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin harcamaları ile TURQUALITY Sertifikasını haiz markaların yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri,
- Ürünleri ile ilgili kalite belgeleri ile insan can, mal emniyeti ve güvenliğini gösterir işaretlere ilişkin harcamaları,
- TURQUALITY Sertifikasını haiz markalı ürünleriyle ilgili olarak istihdam edilen moda/endüstriyel ürün tasarımcısı giderleri (aynı anda max. 3 tasarımcı),
- Reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetleri,
- Mağazalara ilişkin uygun mahal araştırmasına yönelik danışmanlık, konsept mimari çalışmaları, dekorasyon, demirbaş, kira harcamaları ile mağazanın kiralanmasıyla ilgili hukuki danışmanlık ve belediye giderleri (1 yıl içinde max. 10, 5 yılda 50 mağaza, demirbaş-dekorasyon giderleri max. 100.000 dolar)
- Ofis, depo, showroom, satış sonrası servis vb. yurt dışı birimlerine ilişkin kira, dekorasyon, demirbaş, komisyon giderleri,
- Farklı markaların satıldığı showromm/büyük mağaza (department store), hipermarketlerde kiraladıkları reyon/showroom/gondol/satış alanlarına (flor display) ilişkin kira, dekorasyon, hizmet veya komisyon harcamaları,

- Franchise vermesi hâlinde, franchising sistemi ile yurt dışında açılacak ve faaliyete geçilecek mağazalara ilişkin dekorasyon harcamaları (Mağaza başına 50.000 dolar, 1 yılda max. 10 mağaza, 5 yılda toplam max. 50 mağaza),
- İş yönetimi kapsamında satın alacakları her türlü danışmanlık giderleri,

Bir firmanın marka destek programından Turquality destek programına geçmesi hâlinde yararlanabileceği toplam destek süresi 72 ay'ı geçemez.

2.8. Uluslararası Nitelikteki Yurt İçi İhtisas Fuarları Yardımı (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 95/7 Sayılı Tebliği)

Başvuru mercii : İhracatçı Birlikleri

Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarlarının dış tanıtımının sağlanması ve uluslararası düzeyde katılımın artırılması amacına yönelik bir destektir. Müsteşarlıkça belirlenecek ölçütlere uygun yerli organizatörlerin fuar öncesinde ve fuar süresince gerçekleştirecekleri tanıtım ve promosyon faaliyetlerine ilişkin giderlerin belli bir oranı Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanmaktadır.

Bu çerçevede;

- Yurt dışı tanıtım faaliyetleri 25.000 ABD dolarına kadar %50 oranında
  - Önemli alıcıların ulaşım giderleri 15.000 ABD dolarına kadar %50 oranında
  - Fuarın konusuyla ilgili seminer, konferans, panel ve ödüllü yarışma giderleri 5.000 ABD dolarına kadar %50 oranında
- desteklenmektedir.

2.9. Yurt Dışı Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Yardım (Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2004/6 Sayılı Tebliği)

Başvuru mercii : İhracatçı Birlikleri

Yurtdışı fuar organizasyonunu düzenlemek üzere Müsteşarlıkça görevlendirilen organizatöre katılımcı tarafından ödenecek katılım bedelinin %50'si destek kapsamında katılımcıya ödenmektedir. Destek tutarı, yurtdışı fuarın genel nitelikli Milli Katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde 10.000 ABD dolarını, sektörel nitelikli Milli Katılım veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması halinde ise 15.000 ABD dolarını geçmemektedir.

Sektörel nitelikli uluslararası fuarlara bireysel iştirak gerçekleştirilmesi durumunda;

- Sektörel nitelikli uluslararası fuarlar için, katılımcının ödeyeceği boş stant kirasının %50'si 15.000 ABD dolarını aşmamak üzere,

- Sektörel nitelikli uluslararası fuarlara bireysel iştirak gerçekleştiren katılımcının Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) olması durumunda boş stant kirasının tamamı ve nakliye harcamalarının %75'i, 15.000 ABD dolarını aşmamak üzere ödenmektedir.

Diğer taraftan, organizatör tarafından yurt dışında fuar için yapılan tanıtım faaliyetlerine yönelik harcamaların %75'i yurt dışı fuarın genel nitelikli milli katılım veya Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması hâlinde 80.000 ABD dolarına kadar, sektörel nitelikli milli katılım veya Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarı olması hâlinde ise azami 120.000 ABD dolarına kadar destekten yararlandırılmaktadır. Ayrıca, Sektörel Türk İhraç Ürünleri Fuarları ve sektörel nitelikli Milli Katılımlarda, Müsteşarlığa sunulacak tanıtım projesine verilecek ön uygunluğa istinaden, proje kapsamında yapılacak harcamaların %75'ini geçmemek üzere 80.000 ABD dolarına kadar ödeme yapılmaktadır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ar-Ge yardımlarının koşullarını belirleyiniz.	➤ Ar-Ge yardımları koşullarının Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 98/10 sayılı Tebliği inceleyebilirsiniz.
➤ Çevre maliyet desteklerine ilişkin yardım koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/3 sayılı Tebliği'nden yararlanabilirsiniz.
➤ Pazar araştırması yardım koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/6 sayılı Tebliği'ne bakınız.
➤ Eğitim yardımı koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2000/2 sayılı Tebliği'ne bakınız.
➤ İstihdam yardımı koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2000/1 sayılı Tebliği'den yararlanabilirsiniz.
➤ Yurt dışı ofis, mağaza açma, işletme ve marka tanıtımı yardımı koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2005/4 sayılı Tebliği'ni inceleyiniz.
➤ Yurt dışı markalaşma ve Türk malı imajının yerleşmesine yönelik yardım koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2006/4 sayılı Tebliği'ni inceleyiniz.
➤ Uluslararası nitelikteki yurtiçi ihtisas fuarları yardım koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 95/7 sayılı Tebliği'ni inceleyiniz.
➤ Yurt dışı fuar katılımlarının desteklenmesine ilişkin yardım koşullarını belirleyiniz.	➤ Para-Kredi ve Koor.Kurulu'nun 2004/6 sayılı Tebliği'ni inceleyiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Yeni bir ürün üretilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici türde ve yeni tekniklerin uygulanması hangi projelerin kapsamına girer?
A) Araştırma-Geliştirme
B) Çevre maliyetlerinin desteklenmesi
C) Eğitim yardımı
D) İstihdam yardımı
2. Devlet ihracatta uluslararası pazarlarda imalat ve yazılım sektörünün rekabet gücünün artırılması artırılması ve çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlanması amacıyla aşağıdaki alanlardan hangisini desteklemektedir?
A) Pazar araştırması
B) Yurt dışı fuar katılımı
C) Çevre maliyetleri
D) Yurt dışında ofis-mağaza açma ve işletme, marka tanıtımı
3. Yurt dışı fuar organizasyonunu düzenlemek üzere Müsteşarlıkça görevlendirilen organizatöre katılımcı tarafından ödenecek katılım bedelinin ne kadarı destek kapsamında katılımcıya ödenmektedir?
A) %70
B) %50
C) %30
D) %25
4. Araştırma-Geliştirme faaliyetlerinin proje bazında desteklenmesinde azami destek süresi ne kadardır?
A) 6 ay
B) 1 yıl
C) 2 yıl
D) 3 yıl

DEĞERLENDİRME

Vermiş olduğunuz cevapları modül sonundaki Öğrenme Faaliyeti-2 Testi Cevap Anahtarı ile karşılaştırınız.

Yanıtlarınız varsa ilgili öğrenme faaliyetine geri dönerek eksiklerinizi tamamlayınız ve faaliyeti tamamen öğreniniz, kendinizi yeterli bulana kadar faaliyeti tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

- İhracatçı birliklerinde aşağıdaki organlardan hangisi yer almaz?
  - Genel Kurul
  - Yönetim Kurulu
  - Hesap İşleri Kurulu
  - Genel Sekreterlik
- Kayda bağlı ihracatta “Gümrük Beyannamesi” kaç gün içinde “Gümrük İdaresi”ne ibraz edilmelidir?
  - 90 gün
  - 60 gün
  - 30 gün
  - 10 gün
- Aşağıdakilerden hangisi bir ihracat türü değildir?
  - Takas
  - Transit
  - Kredili
  - Resmi
- ABD ile Kanada’ya yapılan “Hazır Giyim ve Tekstil İhracatı” hangi ihracat türü ile adlandırılır?
  - Özellik arz etmeyen ihracat
  - Kotaya tabi ürünlerin ihracatı
  - Bağlı muamele yoluyla yapılacak ihracat
  - Konsinye ihracat
- Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracatla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
  - Başvuru formu bir nüsha düzenlenir.
  - Bu ihracatta süre fiili ihracat tarihinden itibaren 3 yıldır.
  - Bu ihracat türünde satış bedelinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kambiyo Mevzuatı hükümlerine tabidir.
  - İhracata ilişkin başvuru bölgedeki İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.
- Personel giderleri, araştırma faaliyeti için kullanılan alet, teçhizat, yazılım giderleri, araştırma için kullanılan danışmanlık hizmeti ve eş değer hizmet giderleri, ihracatta devlet yardımlarının hangi alanına girer?
  - Ar-Ge yardımı
  - Eğitim yardımı
  - Pazar araştırması yardımı
  - Yurt içi ihtisas fuarları yardımı

7. Sektörel Dış Ticaret Şirketi ünvanını taşıyan firmaların dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamını sağlamak amacıyla yapılan istihdam yardımı ne kadarlık bir süreyi kapsar?
- A) En fazla 3 ay
  - B) En fazla 6 ay
  - C) En fazla 9 ay
  - D) En fazla 1 yıl

DEĞERLENDİRME

Bu testte verdiğiniz cevapları modül sonundaki Modül Değerlendirme Testi Cevap Anahtarı ile karşılaştırınız.

Yanlışlarınız varsa ilgili öğrenme faaliyetine geri dönerek eksiklerinizi tamamlayınız ve faaliyeti tamamen öğreniniz, kendinizi yeterli bulana kadar faaliyeti tekrarlayınız.

PERFORMANS TESTİ (Yeterlik Ölçme)

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. İhracatçı birliklerinin görevlerini öğrenebildiniz mi?		
2. Kurumun izin veren birimlerini seçebildiniz mi?		
3. Başvuru belgelerini ilgili birimlerden temin edebildiniz mi?		
4. Başvuru belgelerinin şeklini öğrenebildiniz mi?		
5. Hangi durumlarda başvuru belgesi verileceğini öğrenebildiniz mi?		
6. Kayda bağlı ihracat kapsamındaki malları öğrenebildiniz mi?		
7. Gümrük beyannamesini onaylatabildiniz mi?		
8. Konsinye ihracat için izin alabildiniz mi?		
9. Kredili ihracat için izin alabildiniz mi?		
10. Gümrük beyannamesini onaylatabildiniz mi?		
11. Takas (bağlı muamele) başvuru formunu düzenleyebildiniz mi?		
12. Takas için izin alabildiniz mi?		
13. Kotaya tabi ürünleri öğrenebildiniz mi?		
14. Kotaya tabi ürünlerin ihracı için izin alabildiniz mi?		
15. Nihai kullanım sertifikasını öğrenebildiniz mi ve temin edebildiniz mi?		
16. Ar-Ge yardımlarının koşullarını belirleyebildiniz mi?		
17. Çevre maliyet desteklerine ilişkin yardım koşullarını belirleyebildiniz mi?		
18. Pazar araştırması yardımı koşullarını belirleyebildiniz mi?		
19. Eğitim yardımı koşullarını belirleyebildiniz mi?		
20. İstihdam yardımı koşullarını belirleyebildiniz mi?		
21. Yurt dışı ofis, mağaza açma, işletme ve marka tanıtımı yardımı koşullarını belirleyebildiniz mi?		
22. Yurt dışı markalaşma ve Türk malı imajının yerleşmesine yönelik yardım koşullarını belirleyebildiniz mi?		
23. Uluslararası nitelikteki yurt içi ihtisas fuarları yardım koşullarını belirleyebildiniz mi?		
24. Yurt dışı fuar katılımlarının desteklenmesine ilişkin yardım koşullarını belirleyebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Performans testi sonucunda cevaplarınızı değerlendiriniz. Eksikleriniz varsa modülün ilgili faaliyetine dönerek tamamlayınız. Eğer cevaplarınız “Evet” ise yeni modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap
1	B
2	A
3	C
4	D
5	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap
1	A
2	C
3	B
4	D

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap
1	C
2	A
3	D
4	B
5	B
6	A
7	D

KAYNAKÇA

- ŞAHİN, Arif, **İhracat Prosedürlerini Biliyor musunuz?** İGEME Yayını, Kasım 2005.
- ŞAHİN, Arif, **İhracat Mevzuatı**, İGEME Yayını, 2006.
- **100 Soruda Dış Ticaret**, İGEME Yayını, 2006.
- www.dtm.gov.tr
- www.ihracatkontrol.org.tr
- www.immib.org.tr
- www.oaib.gov.tr